

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

16 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Guzun Ion

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, de către șeful Direcției generale administrare fiscală Nord a Serviciului Fiscal de Stat, Diacioc Valeriu și de către administratorul „Marico & Co” SRL, Gorincioi Marian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 martie 2021, în cauza penală privindu-i pe

Lungan Boris Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în s. Xxxxx r-l Xxxxx;

Lungan Nina Xxxxx, născută la xxxxx, originară din s. Xxxxx r-l Xxxxx, domiciliată în s. Xxxxx r-l Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 09.12.2013-30.08.2017
2. *instanța de apel:* 19.09.2017-17.03.2021
3. *instanța de recurs:* 13.05.2021-16.11.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 30 august 2017, a fost încetat procesul penal în privința lui Lungan Boris Xxxxx și Lungan Nina Xxxxx în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceluiași persoane pentru aceeași faptă de scoatere a lor de sub urmărire penală și de încetare a urmăririi penale.

A fost achitat Lungan Boris de învinuirea înaintată în baza art. 251 Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea civilă înaintată de SRL „Magt-Vest”, privind încasarea prejudiciului material în sumă de 63000 lei.

A fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea civilă înaintată de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Florești, privind încasarea prejudiciului material în sumă de 63000 lei.

A fost lăsată fără soluționare acțiunea civilă înaintată de SRL „Marico & Co”, fiind explicat părții dreptul de a intenta acțiunea în modul prevăzut de procedura civilă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, conexitatea de cauze penale este pornită și expedită instanței de judecată pentru judecare conform competenței precum că, la 12.01.2011, Lungan Boris, activând în calitate de administrator al SRL „Androsem-Agro”, cu sediul în s.Cașunca r-ul Florești, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu soția sa, Lungan Nina, în baza contractului de vânzare-cumpărare a părții sociale cu nr. 2514 din 25.02.2010, cu genul de activitate: cultura plantelor oleaginoase și a semințelor, intenționat, cu scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, abuzând de încrederea directorului FPC „Bioprotect” SRL, Veaceslav Osipov, prin înșelăciune, știind cu certitudine că SRL „Androsem-Agro”, are în arendă doar 6 ha, de pământ agricol, pe teritoriul s.Cașunca r-ul Florești, a semnat contractul de gaj nr.11/01-01, conform căruia în vederea asigurării executării obligațiilor asumate prin contractul de vânzare-cumpărare a mijloacelor pentru protecția plantelor și a altor mărfuri cu nr.0206/10-03 din 02.06.2010, a grevat cu gaj bunuri și anume: orz (roada anului 2011) pe o suprafață de 50 ha, în cantitate de 100 tone de grâu (roada anului 2011) pe o suprafață de 60 ha, în cantitate de 150 tone; floarea soarelui (roada anului 2011) pe o suprafață de 94 ha, în cantitate de 140 tone și porumb (roada anului 2011) pe o suprafață de 50 ha, în cantitate de 150 tone, asigurându-l că în termenul de scadență a gajului își va onora integral obligațiunile asumate, după care, însușind ilegal bunurile dobândite prin contractul de vânzare-cumpărare a mijloacelor pentru protecția plantelor și a altor mărfuri cu nr.0206/10-03 din 02.06.2010, au înstrăinat orzul și grâul gajat.

La 11.04.2011, în baza aceleiași rezoluții infracționale, au gajat aceleași bunuri și la SRL „Marico & Co”, fapt confirmat prin contractul de gaj nr.2, iar la 30.05.2011, au gajat și lui Chiric Vasile, porumb de pe suprafața de 120 ha, grâu de pe suprafața de 60 ha, iar obligațiile asumate față de directorul FPC „Bioprotect” SRL, Veaceslav Osipov, privind restituirea integrală a sumei contractului, nu și le-a îndeplinit, punându-l pe ultimul în situația imposibilității de a-și restitui prejudiciul cauzat, astfel cauzându-i proprietarului o daună materială în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 680571,12 lei.

Lungan Nina se învinuiește precum că, la data de 11.04.2011, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu soțul său, Lungan Boris, intenționat, cu scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, abuzând de încrederea directorului SRL „Marico & Co”, Gorincioi Marian, prin înșelăciune, știind că SRL „Androsem-Agro”, are în arendă doar 6 ha de pământ agricol, pe teritoriul s.Cașunca r-ul Florești, ar fi semnat contractul de gaj cu nr.2 conform căruia în vederea asigurării executării obligațiilor asumate prin acordul adițional din 21.02.2011 și contractele de vânzare-cumpărare cu nr.21 din 11.04.2011 și nr.49 din 05.05.2011, ar fi grevat cu gaj bunuri după cum urmează: grâu (roada anului 2011) pe o suprafața de 30 ha, în cantitate de 90 tone, orz (roada anului 2011) pe o suprafață de 10 ha, în cantitate de 30 tone, floarea soarelui (roada anului 2011) pe o suprafața de 25 ha, în cantitate de 50 tone, porumb (roada

anului 2011) pe o suprafața de 50 ha, în cantitate de 200 tone, asigurându-l că în termenul de scadență a gajului își va onora integral obligațiunile asumate, după care, însușind ilegal bunurile obținute prin contractele nr.90 din 01.11.2010, nr.21 din 11.04.2011 și nr.49 din 05.05.2011, ar fi înstrăinat parțial bunurile gajate.

La 30.05.2011, în baza aceleiași rezoluții infracționale, ar fi gajat lui Chiric Vasile, aceleași bunuri și anume: porumb de pe suprafața de 120 ha și grâu de pe suprafața de 60 ha, iar obligațiile asumate față de directorul „Marico & Co” SRL, Gorincioi Marian, privind restituirea integrală a sumelor contractelor, nu și le-ar fi îndeplinit, punându-l pe ultimul în situația imposibilității de a-și restitui prejudiciul cauzat, cauzându-i prin aceasta proprietarului o daună materială în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 1425917,1 lei.

Acțiunile lui Lungan Boris și Lungan Nina, au fost calificate potrivit art. 190 alin.(5) Cod penal, după semnele calificative: *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșite în proporții deosebit de mari.*

Lungan Boris, se mai învinuiește că, la 11.06.2013, activând în calitate de administrator al SRL „Androsem-Agro”, cu sediul în s. Cașunca r-ul Florești, a primit spre păstrare de la IFS Florești, în conformitate cu actul de sechestru seria AS nr.0005365 din 11.06.2013, 100 000 kg semințe de floarea soarelui, roada anului 2013 nerecoltată, de pe suprafața de 100 ha, situată în extravilanul s.Cașunca r-ul Florești și fiind obligat conform legii să nu înstrăineze bunul agricol sechestrat terțelor persoane, să asigure păstrarea, evidența și exploatarea acestuia, să nu-l gajeze și să nu-l comercializeze altor persoane fizice și/sau juridice până la recoltare, în prima decadă a lunii octombrie 2013, intenționat, în scopul restituirii unor datorii față de terțe persoane, ar fi înstrăinat parțial bunul agricol sechestrat și anume 14 ha de floarea soarelui, cauzând prin aceasta bugetului public național, o daună materială în sumă totală de 63000 lei MD.

Tot el, se învinuiește că la 26.09.2013, activând în calitate de administrator al SRL „Androsem-Agro”, cu sediul în s.Cașunca r-ul Florești, primind spre păstrare în beneficiul SRL „Magt Vest” conform procedurii de executare nr.049-1083/13, din 11.09.2013 și procesului-verbal de sechestru din 26.09.2013, 60 ha floarea soarelui nerecoltată, roada anului 2013, situată în extravilanul s.Cașunca r-ul Florești, fiind obligat conform legii să nu înstrăineze bunul agricol sechestrat terțelor persoane, să asigure păstrarea, evidența și exploatarea acestuia, să nu-l gajeze și să nu-l comercializeze altor persoane fizice și/sau juridice până la recoltare, în prima decadă a lunii octombrie 2013, intenționat, în scopul restituirii unor datorii față de terțe persoane, ar fi înstrăinat parțial bunul agricol sechestrat și anume 14 ha floarea soarelui, cauzând prin aceasta SRL „Magt Vest”, o daună materială în sumă totală de 63000 lei MD.

Aceste acțiuni ale lui Lungan Boris, au fost calificate potrivit art. 251 Cod penal, după semnele calificative: *înstrăinarea bunurilor sechestrate, săvârșită de o persoană căreia i-au fost încredințate aceste bunuri și care era obligată, conform legii, să asigure integritatea lor.*

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, au declarat apeluri:

3.1 Procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care, Lungan Boris să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin.(5) Cod penal, la 11 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani; art. 251 Cod penal, la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen 2 ani. În conformitate cu prevederile art.84 Cod penal, să i se stabilească definitiv prin cumul parțial, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani, cu privare de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani și cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis; Lungan Nina să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art.190 alin. (5) Cod penal, 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei, în penitenciar de tip închis pentru femei. Acțiunile civile înaintate în cadrul procesului penal a le admite integral.

În motivarea apelului a indicat:

- instanța de judecată la emiterea sentinței nu a dat apreciere declarațiilor părților vătămate, ale martorilor și mijloacelor materiale de probă și în mod unilateral, a pronunțat o sentință de încetare a procesului penal, pe când, în ședința de judecată vinovăția lui Lungan Boris și Lungan Nina, în comiterea infracțiunilor incriminate a fost dovedită integral prin probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești;

- la pronunțarea sentinței, instanța de judecată s-a axat pe ordonanța procurorului în Procuratura raionului Florești, Mihail Dadu din 04.11.2011, prin care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui Lungan Boris și Lungan Nina din motiv că, în acțiunile acestora lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și încetarea urmăririi penale în cauza penală nr.xxxxx, din motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, neținând cont de faptul, că ordonanța respectivă, a fost anulată prin ordonanța Procurorului raionului Florești, Ion Popa, din 14.09.2012, în temeiul art. 287 Cod de procedură penală, cu reluarea urmăririi penale. Ulterior, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Florești, Vasile Revencu din 29.05.2013, Lungan Boris a fost pus sub învinuire în baza art.190 alin. (5) Cod penal și prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Florești, Vasile Revencu din 29.05.2013, Lungan Nina a fost pusă sub învinuire în baza art.190 alin. (5) Cod penal;

- analizând în ansamblu ordonanțele la care s-a referit instanța la pronunțarea sentinței, în corelație cu materialele dosarului, în special, sub aspectul articolului din Protocolul nr.1 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale precum și practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, cu privire la protecția proprietății, aceasta a rămas a fi bazată pe investigațiile necorespunzătoare standardelor minime de eficiență, care inter alia includ cerința de luare a măsurilor rezonabile de care dispun organele de anchetă pentru a obține probe referitoare la faptele în cauză și prin urmare, este afectată de vicii fundamentale, or, art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, stipulează că „*orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de*

proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional”;

- privitor la procedura de reluare a urmăririi penale, că art. 4 al Protocolului nr.7 la Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale consacră dreptul de a nu fi urmărit, judecat pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă, fapt stipulat și la art.22 alin. (1) Cod de procedură penală, însă acesta nu este un drept absolut, legislatorul național, inclusiv Convenția a reglementat expres derogările admisibile. Aceste derogări oferă organelor de urmărire penală posibilitatea de a relua urmărirea penală, fiind stipulate în art.22, art.287 Cod de procedură penală, precum și în art.4 al Protocolului nr.7 la Convenție;

- deoarece soluția procurorului Mihai Dadu din 04.11.2011 a fost afectată de vicii fundamentale, aceasta a fost pasibilă anulării cu reluarea urmăririi penale și efectuarea cercetărilor suplimentare pentru asigurarea înlăturării omisiunilor anchetei prin care s-a încălcat dreptul la proprietate al părților vătămate;

- privitor la faptul, că instanța a conchis, că în acțiunile inculpatului Lungan Boris nu se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal, dispunând achitarea inculpatului, consideră că partea acuzării a prezentat probe suficiente și concludente, fiind anexat actele de sechestru întocmite de către executorul judecătoresc și funcționarul fiscal. Aceste acte au fost întocmite în conformitate cu prevederile art. art.115-119 Cod de executare, art.199-200 Cod fiscal și cu respectarea prevederilor art.118 Cod de executare;

- prin încetarea procesului penal în privința lui Lungan Boris și Lungan Nina pe art. 190 alin.(5) Cod penal și prin achitarea lui Lungan Boris de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal nu a fost atins scopul legii penale.

3.2 Reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat, șeful Direcției Generale Administrare Fiscală Nord, Tatiana Neghină, solicitând casarea acesteia, în partea ce ține de achitarea lui Lungan Boris de învinuirea în baza art.251 Cod penal din motiv, că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care a-l recunoaște vinovat pe Lungan Boris în comiterea infracțiunii prevăzute de art.251 Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă penală la discreția instanței. A admite acțiunea civilă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat în sumă de 63000 lei și a încasa de la Lungan Boris în beneficiul statului suma de 63000 lei.

În motivarea cererii de apel a indicat:

- vina lui Lungan Boris în săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 251 Cod penal, se dovedește prin cumulul de probe administrate, însă prima instanță a examinat cauza penală superficial și n-a luat în considerație probele pertinente, concludente și utile stabilite în actul de sechestru seria AS nr.0005365 din 11.06.2013, lista bunurilor sechestrate - floarea soarelui din roada anului 2013, suprafața sechestrată - 100 ha, a declarațiilor reprezentantul SFS, martorilor- inspectori principali ai IFS Florești, care au întocmit actele administrative potrivit art. 200 Cod fiscal, ci a emis o sentință de achitare nefondată;

- la 14 septembrie 2017 de către procurorul în procuratura raionului Florești, Vasile Revencu, a fost declarat apel împotriva sentinței, în privința lui Lungan Boris și Lungan Nina, iar în ședința de judecată a Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21.12.2017, partea vătămată în persoana lui Strîmbanu Gabriela, reprezentant al Serviciului Fiscal de Stat, a fost înlocuit cu alt reprezentant al Serviciului Fiscal de Stat, Nicolai Cazacu, fapt ce constituie temei de a repune în termen cererea de apel depusă de Serviciul Fiscal de Stat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 martie 2021, apelul șefului Direcției Generale Administrare Fiscală Nord SFS, Tatiana Neghina, a fost respins ca fiind depus peste termen. Apelul procurorului a fost admis, cu casarea parțială a sentinței, inclusiv din oficiu, în latura încetării procesului penal pe art. 190 alin.(5) Cod penal și în latura civilă și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează. În temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, a fost achitat Lungan B. de sub învinuirea formulată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii. În temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, a fost achitată Lungan N. de sub învinuirea formulată în baza art.190 alin.(5) Cod penal, deoarece fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii. În conformitate cu prevederile art. 387 alin.(2) pct. 2) Cod de procedură penală, a fost lăsată fără soluționare: acțiunea civilă înaintată de SRL"Magt-Vest", privind repararea prejudiciului material în sumă de 63000 lei; acțiunea civilă înaintată de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Florești, privind repararea prejudiciului material în sumă de 63000 lei și acțiunea civilă înaintată de SRL"Marico&Co" cu privire la încasarea sumei de 1425917,10 lei. În rest, dispozițiile sentinței cu privire la achitarea lui Lungan Boris de sub învinuirea adusă în comiterea infracțiunii prevăzute de art.251 Cod penal și privitor la corpurile delictive, au fost menținute.

5. În motivarea soluției a indicat că, verificând apelul declarat de șeful Direcției Generale Administrare Fiscală Nord SFS, Tatiana Neghina în raport cu materialele cauzei prezentate spre examinare și prevederile legii, instanța de apel a ajuns la concluzia, că apelul urmează a fi respins ca depus peste termen.

Potrivit actelor cauzei penale, sentința a fost pronunțată la data de 30.08.2017, în lipsa reprezentantului SFS. Totodată, a menționat, că fiind citat, reprezentantul SFS, Ana Pîrlițanu, acționând în baza procurii nr.106 din 28.07.2017, a fost în ședința de judecată în ordine de apel la 11.10.2017, cunoscând despre sentința contestată în ordine de apel de către acuzare în privința lui Lungan Boris și Lungan Nina (f.d.214-215, Vol.VI), depunându-se cerere de apel abia la 21.02.2018.

Instanța de apel a menționat, că în cererea de apel înaintată de șeful Direcției Generale Administrare Fiscală Nord SFS, Tatiana Neghina, se solicită repunerea apelului în termenul de contestare, motivându-se depunerea apelului peste termenul prevăzut de lege prin faptul că, în ședința de judecată în ordine de apel din 21.12.2017 partea vătămată în persoana lui Strîmbanu Gabriela, reprezentant al Serviciului Fiscal de Stat, a fost înlocuit cu alt reprezentant al Serviciului Fiscal de Stat, Nicolai Cazacu,

fapt ce în viziunea apelantului ar constitui temei de a repune în termen cererea de apel depusă de Serviciul Fiscal de Stat.

În acest sens, instanța de apel a stabilit, că simplul fapt de înlocuire a unui reprezentant cu altul, la caz nu poate fi reținut ca motiv temeinic, de repunere în termenul de atac.

Astfel, în cadrul ședinței de apel, nu au fost constatate alte circumstanțe ce ar servi temei pentru repunerea în termen a apelului declarat de șeful Direcției Generale Administrare Fiscală Nord SFS, Tatiana Neghina, din care considerente apelul în cauză urmează a fi respins ca depus peste termen.

Cât privește apelul depus de procuror, instanța de apel a considerat că acesta urmează a fi admis, inclusiv din oficiu, cu casarea sentinței în cauză în latura încetării procesului penal pe art. 190 alin.(5) Cod penal și în latura civilă, din următoarele considerente.

Instanța de fond a judecat superficial cauza dată, apreciind eronat împrejurările în fapt, iar ca rezultat a constatat greșit aspectele de drept, fapt ce a dus la încetarea eronată a procesului penal pe marginea învinuirii aduse în comiterea infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(5) Cod penal, pe motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceiași faptă de scoatere de sub urmărire penală și de încetare a urmăririi penale.

La caz, instanța de apel a notat, că prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Florești, Mihail Dadu din 04.11.2011, s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui Lungan Boris și Lungan Nina din motiv, că în acțiunile acestora lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și încetarea urmăririi penale pe cauza penală nr.xxxxx, din motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, iar ordonanța respectivă, a fost anulată prin ordonanța procurorului raionului Florești Ion Popa din 14.09.2012, în temeiul art.287 Cod de procedură penală, cu reluarea urmăririi penale.

Astfel, instanța de apel a reținut, că deși reluarea urmăririi penale a fost dispusă, reieșind din conținutul acesteia, în baza art. 287 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de fond pripit a considerat că, ordonanța de anulare a ordonanței de scoatere de sub urmărire penală și reluare a urmăririi penale din 14.09.2012, nu a fost motivată în coraport cu prevederile alin.(4) art.287 Cod de procedură penală, care stipulează, că această acțiune se admite numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

În același context, instanța de apel a indicat, că instanța de fond la judecarea cauzei a omis faptul, că potrivit prevederilor art.26 alin.(5) și (7) din Legea nr. 317 din 13.12.1994 „Cu privire la Curtea Constituțională”, actele Curții Constituționale nu sânt supuse nici unei căi de atac, sânt definitive și intră în vigoare la data adoptării. La decizia Curții, unele acte intră în vigoare la data publicării sau la data indicată în ele. Hotărârile Curții Constituționale produc efect numai pentru viitor. Prin urmare, la momentul emiterii ordonanței de reluare a urmăririi penale pe cauza dată - 14.09.2012, art. 287 alin.(1) CPP, nu era declarat neconstituțional.

Astfel, ordonanța de scoatere de sub urmărire penală a lui Lungan Nina și Lungan Boris a fost considerată ilegală și anulată de procurorul ierarhic superior, cu reluarea urmăririi penale. Totodată, instanța de fond nu a atras atenția asupra faptului, că ordonanța de reluare a urmăririi penale n-a fost contestată de către inculpați în termenii stabiliți de art.251 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a mai menționat și faptul, că legea procesual penală nu cunoaște efectul retroactiv și dacă la momentul săvârșirii actului procesual acesta s-a bazat pe o prevedere legală care era în vigoare, atunci, odată cu anularea prevederii legale menționate nu se poate invoca și nici obține anularea actului anume din motivul abrogării legii procesuale.

Ținând cont de faptul, că instanța de apel n-a constatat temei de declarare nulă a ordonanței procurorului raionului Florești, Ion Popa, din 14.09.2012, prin care s-a reluat urmărirea penale, a ordonanței procurorului în Procuratura raionului Florești, Vasile Revencu din 29.05.2013, prin care Lungan Boris a fost pus sub învinuire în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, precum și a ordonanței procurorului în Procuratura raionului Florești, Vasile Revencu din 29.05.2013, prin care Lungan Nina a fost pusă sub învinuire în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, în continuare v-a analiza probatoriul administrat.

Astfel, în urma examinării probelor, instanța de apel a ajuns la concluzia, că organul de urmărire penală contrar circumstanțelor cauzei a reținut în acțiunile lui Lungan Boris și Lungan Nina, prezența elementelor componenței de infracțiune prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

Judecând apelul declarat împotriva sentinței, instanța de apel, a conchis că nici una din probele acumulate de organul de urmărire penală nu confirmă săvârșirea de către Lungan Boris și Lungan Nina a escrocheriei.

Instanța de apel a reținut, că la caz nu se întrunesc: latura obiectivă și latura subiectivă a componenței nominalizate.

În opinia instanței de apel, la caz nu se regăsește elementul de înșelăciune pretins a fi realizat de către acuzare (că ar fi avut doar 6 ha de teren agricol), or, reieșind din adeverința eliberată de primăria satului Cașunca nr.968 rezultă că ÎI „B.Lungan” a arendat terenuri agricole în perioada 2009-2011 în teritoriul Primăriei s.Cașunca-741 ha, iar prin adeverința nr.969 din 06.10.2011, se confirmă că SRL „Androsem Agro” a arendat terenuri agricole în perioada anilor 2010-2011 în teritoriul Primăriei Cașunca - 6 ha (f.d.91-92, vol. I), totodată, prin adeverința nr. 805 din 15.08.2011, eliberată de Primăria s. Cașunca, SRL „Androsem” are însămânțate porumb (roada anului 2011) pe sectorul agricol cu numărul cadastral xxxxx împărțit în două câmpuri, primul cu suprafața de 94 ha și al doilea cu suprafața de 50 ha, având în total 144 ha, pe când potrivit certificatului eliberat de aceeași primărie a s.Cașunca rezultă, că SRL “Androsem” în anul 2011 dispunea de 747,15 ha de teren cu destinație agricolă (f.d.139, vol.I). Faptul, că SRL “Androsem” în anul 2011 dispunea de 747,15 ha de teren cu destinație agricolă se mai confirmă și prin Formele FUNJ 2 de calcul a impozitului funciar achitat de SRL „Androsem-Agro” pe perioada

fiscală 2011, din care rezultă faptul, că terenul cu destinație agricolă impozitat funciar constituie 747,15 ha (f.d.108-109, Vol.I).

În același context, a menționat și faptul, că potrivit informației eliberate de Șeful Inspectoratului Fiscal, Iurie Șaramet sub nr.59/2-3858 din 01.10.2012, privind veniturile și cheltuielile SRL "Androsem Agro" se atestă pe anul 2011 venituri totale de 10352961 lei și cheltuieli totale de 12594342 lei, pe când ÎI "Boris Lungan" a înregistrat venituri totale de 93640 lei, iar cheltuieli totale 326061 lei, fiind evident faptul, că de pe o suprafață de 6 ha de teren arabil după cum pretinde acuzarea că ar fi dispus SRL "Androsem Agro" nu era posibil de înregistrat venituri de peste 10 milioane lei.

În susținerea poziției sale, instanța de apel a indicat, că potrivit listei cotașilor care au primit plata în natură de la SRL "Androsem Agro" pentru anul 2011 figurează 346 de cotași care au certificat prin semnătură primirea plății de arendă (f.d.2-12, Vol.VI).

În acest sens instanța de apel a menționat și faptul, că potrivit notei de informare forma IAS09 privind plățile achitate rezidenților din sursele de venit, altele decât salariul, și impozitul de venit reținut din aceste plăți, prezentată la 31.01.2012 pe perioada fiscală a anului 2011 de SRL "Androsem Agro" Inspectoratului Fiscal de Stat Florești, de asemenea figurează 316 cotași, care evident că nu dețin doar 6 ha de teren după cum a rezumat acuzarea (f.d.13- 26, Vol.VI).

Instanța de apel a mai reținut, că informația privitor la faptul, că SRL "Androsem Agro" dispune de doar 6 ha de teren agricol a rezultat din faptul, neînregistrării contractelor de arendă a societății cu cotașii de către inginerul funciar Romanciuc Victor, care potrivit declarațiilor inculpaților, cât și a martorului Ciupac Paulina, conflictă cu Boris Lungan, în rezultat la care contractele de arendă a terenului de către SRL „Androsem Agro” nu au fost înregistrate în registru la primărie, iar acuzarea fără a analiza certificatul eliberat de primărie în cumul cu alte înscrisuri și date evidente potrivit cărora SRL "Androsem Agro" dispunea și preluca o suprafață mult mai mare, s-a axat pe aceste date, bazându-și eronat învinuirea pe faptul deținerii de societate a doar 6 ha de teren arabil.

Instanța de apel a notat, că nu s-a realizat nici invocarea acuzării sub aspectul precum că, SRL "Androsem Agro" ar fi gajat aceleași terenuri agricole în contul garantării stingerii datoriilor debitoriale, mai multor creditori, or, potrivit contractului de gaj nr.11/01-01 data cu 12.01.2011 perfectat între FPC „Bioprotect” SRL, Veaceslav Osipov și SRL "Androsem Agro, Boris Lungan, au fost gajate, roada anului 2011: orz, de pe o suprafață de 50 ha, nr.cadastral al terenului 4515108; grâu, de pe suprafața de 60 ha, nr.cadastral al terenului 4515103; floarea soarelui, de pe suprafața de 94 ha, nr.cadastral al terenului xxxxx; porumb, de pe suprafața de 50 ha, nr.cadastral al terenului xxxxx, iar potrivit contractului de gaj nr.2 datat cu 11.04.2011 (la care face trimitere acuzarea), încheiat între SRL "Androsem Agro" și SRL „Marico & Co”, se stipulează, că se gajează roada anului 2011 și anume: grâu-90 tone de pe suprafața de 30 ha; orz-30 tone, de pe suprafața de 10 ha; floarea soarelui-50 tone, de pe suprafața de 25 ha și porumb-200 tone, de pe suprafața de 50 ha, (f.d.75-82, Vol.I),

nefiind identificat lotul de teren pe care se gajează roada (nr.cadastral). Similar, s-a procedat și în cazul garantării rambursării împrumutului lui Chiric Vasile, or, potrivit confirmării de înregistrare a gajului datată cu 30.05.2011 (la care face referire acuzarea), rezultă că a fost gajată recolta anului 2011: porumb de pe suprafața de 120 ha și grâu de pe suprafața de 60 ha, de asemenea neidentificându-se lotul agricol (nr.cadastral) (f.d.189, vol.I).

Acest fapt, a dat temei de a concluziona că, nu poate conchide după cum sugerează acuzarea, că terenurile în cauză se suprapun, iar roada ar fi fost gajată mai multor creditori concomitent.

Instanța de apel a mai stabilit că, reieșind din acțiunile întreprinse de inculpați, precum și din învinuirea adusă în acest sens, care se rezumă la faptul, că prin înșelăciune ar fi garantat executarea obligațiilor contractuale prin roada care urma a fi recoltată de pe terenul de care nu ar fi dispus, nu se evidențiază careva acțiuni concrete care denotă faptul, că ultimii intenționat le-a întreprins în vederea intrării în stăpânire asupra bunurilor contractate în urma tranzacțiilor de vânzare cumpărare, care de fapt erau semințe pentru semănarea câmpurilor, precum și diferiți compuși chimic necesari pentru tratarea culturilor agricole, or, s-a constatat supra cu certitudine, că de fapt SRL "Androsem Agro" în anul 2011 dispunea de 747,15 ha de teren cu destinație agricolă, iar în total a fost gajată roada viitoare de pe o suprafață totală de 489 ha.

În același context a menționat și faptul, că garantarea obligațiilor contractuale a fost făcută prin roada viitoare, obiectul garantării fiind afectat de probabilități, stabilindu-se faptul, că în anul 2011, SRL "Androsem Agro" a înregistrat venituri totale de 10352961 lei, pe când cheltuielile totale au constituit - 12594342 lei, adică a suportat pierderi în cuantum de 2241381 lei, fiind evident faptul, că se afla în imposibilitate de stingere a creanțelor, fapt care nu depindea de voința acestora de a stinge toate obligațiile contractuale asumate.

Instanța de apel a reiterat, că în cazul unei escrocherii, făptuitorul, deși simulează careva relații contractuale, nici nu are intenția de a-și onora obligațiile, pe când la caz, nu se confirmă alegațiile acuzării aduse în învinuire, precum că *"obligațiile asumate față de directorul FPC „Bioprotect” SRL, Veaceslav Osipov, privind restituirea integrală a sumei contractului, nu și le-a îndeplinit, punându-l pe ultimul în situația imposibilității de a-și restitui prejudiciul cauzat"*, or, reprezentantul „Bioprotect” SRL, Surdu Vadim a indicat în instanța de fond și apel, că reieșind din roada care o avea SRL "Androsem Agro" pe anul 2011, a conștientizat că nu avea posibilitate să stingă creanțele tuturor creditorilor. Totodată, el consideră că acestea sunt relații civile și nu pledează pentru careva pedepse penale. Concretizează, că datoria formată în 2011 a fost stinsă până la sfârșitul anului 2013 și renunță la acțiunea civilă (f.d.224-227, Vol.IV).

În același context, instanța de apel a reținut și declarațiile lui Chiric Vasile, potrivit cărora, cu Lungan Boris au avut afaceri împreună și anume i-a împrumutat 1500000 lei, iar ca garantare a rambursării împrumutului s-a gajat roada de porumb de pe un teren. Indică, că la recoltarea roadei a avut conflict cu Gorincioi Marian care

noaptea a recoltat roada de pe lotul care urma el să-l recolteze. Gorincioi Marian avea alt teren de pe care trebuia să recolteze. Ulterior, Lungan Boris și-a onorat obligațiunile și n-are careva pretenții la el.

În cadrul constatării infracțiunii de escrocherie, urmează a fi stabilit și scopul special - de cupiditate, iar suplimentar la cele indicate de instanța de fond, în acest sens, instanța de apel a stabilit, că prezența scopului de sustragere o demonstrează următoarele circumstanțe: lipsa unei activități aducătoare de beneficii; prezentarea la încheierea tranzacției, din numele unei persoane juridice inexistente sau înregistrate pe numele unei persoane, de care se folosește o altă persoană pentru a-și atinge interesele etc., la caz nefiind stabilite astfel de circumstanțe, or, suntem în prezența unor situații de neexecutare a obligațiilor contractuale pe motiv că recolta anului 2011 n-a acoperit cheltuielile, fapt care nu cade sub incidența ilicitului penal.

Astfel, în atare situație, instanța de apel a indicat, că este lipsită de fundament în fapt și de drept soluția propusă de partea acuzării privind condamnarea lui Lungan Boris și Lungan Nina pentru o pretinsă dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, or, în acțiunile inculpaților lipsește latura subiectivă și obiectivă a infracțiunii de escrocherie, neconfirmându-se prin suportul probatoriu propus de acuzare că, intenția inculpaților ar fi fost îndreptată la comiterea escrocheriei, ultimii neavând intenția de a dobândi ilicit materialul semincer contractat, precum și a substanțelor chimice necesare pentru tratarea culturilor agricole.

Cu referire la învinuirea adusă lui Lungan Boris în comiterea infracțiunii prevăzute de art.251 Cod penal, instanța de apel a stabilit, că instanța de fond corect a statuat că, învinuirea adusă inculpatului pe acest capăt nu și-a găsit confirmarea atât sub aspect obiectiv, cât și sub aspect subiectiv.

Instanța de apel a mai notat, că instanța de fond corect a notat, că obiectul infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal, îl constituie relațiile sociale care asigură respectarea regulilor de păstrare a bunurilor gajate și a celor care sunt sechestrate și confiscate, iar ca obiect material apar bunurile gajate, sechestrate sau confiscate în mod legal. Astfel, sintagma „sechestrate sau confiscate în mod legal” presupune faptul, că executorul judecătoresc și funcționarul fiscal urmau să întocmească procesul-verbal de sechestră în conformitate cu exigențele art.115-119 Cod de executare, 199-201 Cod fiscal Titlul V și cu respectarea prevederilor art.118 Cod de executare. Necesitatea respectării acestor reglementări legale se impune anume pentru a fi posibilă determinarea obiectului material al componenței infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal și ca urmare, pentru o încadrare juridică justă a faptei infracționale.

Instanța de apel a constatat, că învinuirea adusă este una incertă, lipsită de claritate, or, se indică aceiași perioadă de timp - în prima decadă a lunii octombrie 2013, aceiași suprafață de teren arabil și aceiași cultură agricolă sechestrată - ar fi înstrăinat parțial bunul agricol sechestrat și anume 14 ha floarea soarelui, aceiaș daună materială cauzată - o daună materială în sumă totală de 63000,00 lei, însă în

final se indică că, dauna în sumă de 63000 lei, a fost cauzată concomitent, atât SRL „Magt Vest”, cât și bugetului public național (SFS).

Potrivit procesului-verbal de sechestru datat cu 26.09.2013, s-a sechestrat în beneficiul SRL „Magt Vest” 60 ha de câmp cu floarea soarelui gata de recoltare situat în s.Cașunca r-ul Florești ce aparține SRL „Androsem Agro” (f.d.14, Vol.7), iar potrivit actului de sechestru datat cu 11.06.2013 inspectorul principal al IFS Florești, Șpac Alexandru a efectuat sechestru bunurilor SRL „Androsem Agro”, plasând sub sechestru roada anului 2013 de floarea soarelui pe o suprafață de 100 ha (f.d.27-28, Vol.VII).

Reieșind din actele de sechestru aplicate atât de executorul judecătoresc Repeșcu Anastasie la 26.09.2013 prin proces-verbal, cât și de funcționarul fiscal prin act de sechestru din 11 iunie 2013, rezultă că acestea nu corespund cerințelor prevederilor art.118 alin.(2) CE „în procesul-verbal se enumeră obiectele și documentele sechestrate, indicându-se numărul, măsura, greutatea lor, genul, elementele de individualizare, gradul de uzură și, pe cât este posibil, valoarea lor”, or, nu conțin elemente de individualizare, având un caracter general, fiind practic imposibil de stabilit, că cele 14 ha recoltate făceau parte anume din lanul sechestrat, și anume din care, cel sechestrat în beneficiul SRL „Magt Vest” sau cel sechestrat în beneficiul SFS.

Totodată, a menționat și faptul că, potrivit celor constatate supra, în anul 2013, SRL „Androsem-Agro”, având principalul gen de activitate agricultura, a prelucrat în total 187,02 ha de teren arabil, din care, terenul semănat cu floarea soarelui constituia - 175 ha, pe când lotul sechestrat în beneficiul SRL „Magt Vest” și cel sechestrat în beneficiul SFS, includeau în total - 169 ha.

În același context, instanța de apel a indicat, că potrivit celor relatate de Șpac Alexandru, la 08.10.2013 a fost întocmit un act de inventariere prin care s-a stabilit, că din cele 70 ha sechestrate, 17 ha de floarea soarelui au fost recoltate, dintre care de pe 3 ha a fost recoltată în cantitate de 2800 kg și de pe 14 ha a fost înstrăinată. Boris Lungan a explicat, că roada a fost recoltată de către Vasile Berliba. Faptul dat este confirmat și de martorul Berliba Vasile, care a relatat, că el i-a prestat lui Boris Lungan careva servicii cu tractorul în valoare de 53000 lei. Boris Lungan în contul acestei datorii i-a acordat un teren arat cu suprafața de 20 ha, pe care acesta l-a însămânțat cu semințe de floarea soarelui. Când a venit timpul recoltei, a angajat o combină din s.Xxxxx și au strâns câteva rânduri, dar din cauză că floarea soarelui era încă verde, au încetat lucrările. Peste 10 zile au continuat lucrările de la ora 13:00 până la 22:00, dar s-a defectat combina și au rămas nerecoltate 54 rânduri, adică circa 3 ha. A doua zi pe la ora 13:00-14:00 când a venit să strângă restul, roada deja era recoltată.

Din cele specificate, instanța de apel a notat, că acuzarea n-a stabilit cu certitudine faptul, că a fost înstrăinată anume roada de pe lanul sechestrat, mai mult ca atât, s-a constatat că 14 ha de floarea soarelui au fost recoltate de fapt de Berliba Vasile, în contul unei datorii și nicidecum nu se confirmă realizarea laturii obiective sugerată de acuzare, precum că roada de pe cele 14 ha a fost înstrăinată de Lungan Boris.

Astfel, instanța de apel a stabilit că instanța de fond corect a statuat, că nu se poate determina, că cele 14 ha de teren cu floarea soarelui, care au fost recoltate de un terț, fac parte anume din terenurile pe care a fost aplicat sechestru de executorul judecătoresc și funcționarul fiscal, fiind imposibil de reținut și latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art.251 CP, or, necunoscând care anume lan este sechestrat nu poți să-l înstrăinezi intenționat.

Referitor la latura civilă, ținând cont de prevederile art.387 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, potrivit cărora, în cazul când se dă o sentință de achitare, instanța, nu se pronunță asupra acțiunii civile dacă inculpatul a fost achitat pentru că nu sânt întrunite elementele infracțiunii, instanța de apel a lăsta fără soluționare: acțiunea civilă înaintată de SRL "Magt-Vest", privind repararea prejudiciului material în sumă de 63000 lei; acțiunea civilă înaintată de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Florești, privind repararea prejudiciului material în sumă de 63000 lei și acțiunea civilă înaintată de SRL "Marico&Co" cu privire la încasarea sumei de 1425917,10 lei.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

6.1 Procuror, care solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției invocă:

- probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale și examinate în instanțele de judecată dovedesc integral vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate;

- la adoptarea deciziei de achitare, instanța de apel nu a dat deplină eficiență acestor prevederi, a făcut aprecieri a probelor care nu se racordă la valoarea acestora, a reținut inutilitatea unor probe, care întrunesc toate calitățile unei probe ce poate fi pusă la baza unei sentințe de condamnare, a făcut concluzii care nu se racordă la ansamblul probatoriu acumulat pe cauză.

- comiterea infracțiunilor, incriminate inculpaților, se confirmă prin cumulul de probe veridice, utile, concludente, ce se află într-o coroborare reciprocă, administrate de către organul de urmărire penală în prezenta cauză și cercetate în instanța de judecată și nu sunt de acord cu constatarea făcută de către instanța de apel, referitor la faptul nevinovăției lui Lungan Boris Xxxxx și Lungan Nina Xxxxx de comiterea infracțiunilor, incriminate lor din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii;

- instanța de apel, contrar prevederilor art.414 și art.417 Cod de procedură penală, ilegal a adoptat o decizie de achitare, dând prioritate în exclusivitate depozițiilor inculpaților Lungan B. și Lungan N., care au negat în instanță vinovăția sa, n-a dat apreciere deplină la depozițiile martorilor, audiați în instanța de apel, fără a analiza din care cauză a exclus restul probelor prezentate de acuzare și nu a ținut cont de faptul că partea apărării nu a prezentat nici o probă pertinentă și concludentă, limitându-se numai la criticarea probelor acuzării;

- instanța de apel, contrar prevederilor art.101 Cod de procedură penală, nu și-a motivat eficient soluția privind respingerea probelor administrate de către acuzarea de stat, reținând, eronat, ca fiind pertinente și utile doar probele apărării;

- probele aduse în confirmarea învinuirii cu certitudine dovedesc vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunilor, prevăzute de art.190 alin. (5), art. 251 Cod penal. Consideră, că nerecunoașterea vinovăției de către inculpați nu echivalează cu achitarea lui, aceasta fiind doar o metodă de a denatura stabilirea adevărului și de a se eschiva de la răspunderea penală;

- comiterea infracțiunilor incriminate inculpaților se confirmă prin cumulul de probe veridice, utile, concludente, care se află într-o coroborare reciprocă, administrate de către organul de urmărire penală în prezenta cauză și nu sunt de acord cu constatarea făcută de către instanța de apel;

- instanța de apel nu a clarificat obiectiv circumstanțele cauzei examinate.

În drept, recurentul își întemeiază recursul în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6.2 Șeful Direcției generale administrare fiscală Nord a Serviciului Fiscal de Stat, Diacioc Valeriu, care a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii a invocat:

- instanța de apel a dat prioritate declarațiilor inculpatului, ignorând total probele prezentate;

- concluziile instanței de apel sunt lovite de vicii, deoarece conțin afirmații contradictorii și anume: procedura de executare silită efectuată de executorul judecătoresc este reglementată de Codul de executare;

- procedura de executare silită a obligațiilor fiscale este reglementată de dispozițiile Codului fiscal;

- aceste proceduri nu sunt identice și urmau a fi examinate și descrise separat cu indicarea presupuselor vicii la fiecare în parte;

- instanța eronat aplică dispozițiile art. 200 Cod fiscal, la aprecierea obiectului acțiunilor culpabile. Dat fiind caracterul specific al bunului sechestrat, cu referire la caz legiuitorul aplică o normă legală specială, specifică categoriei bunului sechestrat și anume dispozițiile art. 201¹ Cod fiscal, dispoziții ce au fost ignorate, cu emiterea unei hotărâri neîntemeiate;

- sechestrul a fost instituit nu pe suprafața terenului, ci pe quantumul presupus al roadei de floarea soarelui, a anului 2013. S-a stabilit că modul de realizare a acesteia nu a fost coordonat cu Serviciul Fiscal de Sta;

- a fost suspus sechestrului nu suprafața terenului, ci roada ce urma a fi recolată și anume înstrăinarea acesteia fără acordul stipulat și constituie caracterul culpabil a acțiunilor comise, care constau în însușirea, înstrăinarea, substituirea, sau tănuirea bunurilor sechestrate sau confiscate ori utilizarea lor în alte scopuri, săvârșită de o persoană căreia i-au fost încredințate aceste bunuri sau care era obligată, conform legii să asigure integritatea lor;

- însăși faptul gestionării roadei de floarea soarelui, a anului 2013, nu este negat nici de inculpat, nici de instanță;

- erorile comise de prima instanță au fost menținute și de instanța de apel;

- Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Nord, nici până în prezent nu a recepționat sentința, cererea de apel fiind înaintată în baza informațiilor plasate pe site-ul instanței, care nu corespunde cerințelor unui document oficial;

- partea acuzării în apel, care la fel nu a fost recepționat, putea contesta doar latura penală a acțiunilor inculpaților și deci nu prezuma obiectivitatea înaintării unei cereri de apel din partea Serviciului Fiscal de Sta Direcția Generală Administrare Fiscală Nord. Motivele invocate denotă temeinicia depunerii cererii de apel cu omiterea termenului și solicitarea de repunere în termen.

În drept, recurentul își întemeiază recursul în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6.3 Administratorul „Marico&Co” SRL, Gorincioi Marian, care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În motivarea recursului indică:

- instanțele inferioare nu au dat o apreciere corectă acțiunilor inculpaților, nefiind examinate condițiile și acțiunile ultimilor, ce au dus la prejudicierea atât a IFS Florești, SRL „Magt-Vest”, precum și „Marico&Co” SRL, ori cum a fost posibil ca aceleași bunuri au fost gajate și la „Marico&Co” SRL și la FPC „Bioprotect” SRL și lui Chiriac Vasile;

- instanțele de fond nu au judecat fondul cauzei, în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și au adoptat o hotărâre ce nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii pronunțate, neluând în considerație declarațiile părților vătămate și ale martorilor.

În drept, recurentul își întemeiază recursul în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, inculpatul Lungan B. a depus referință privind opinia asupra recursului declarat de procuror, solicitând a decide inadmisibilitatea acestuia, deoarece instanța de apel a respectat prevederile relevante, prescrise la art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticile din recurs nu și-au găsit confirmarea.

8. Judecând recursurile declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Cu referire la recursul declarat de către șeful Direcției generale administrare fiscală Nord a Serviciului Fiscal de Stat, Diacioc Valeriu.

Colegiul penal constată că, șeful Direcției generale administrare fiscală Nord a Serviciului Fiscal de Stat, Diacioc Valeriu, în recurs contestă hotărârea instanței de apel, solicitând remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, deoarece cauza a fost examinată superficial, nefiind luate în considerație probele pertinente, concludente și utile, invocând temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Analizând argumentele menționate în motivarea recursului declarat, precum că a fost dat prioritate declarațiile inculpaților, fiind ignorate probele prezentate, Colegiul penal consideră, că instanța de apel justificat nu a pus în discuție aceste invocări, dat fiind faptul că apelul declarat de către șeful Direcției generale administrare fiscală Nord a Serviciului Fiscal de Stat, Neghina Tatiana, a fost respins ca depus peste termen. În cazul în care este adoptată o soluție de respingere a apelului ca depus peste termen, faptul dat nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia, decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal. Respectiv, ținând cont că argumentele invocate și menționate mai sus, nu au constituit obiect de discuție în instanța de apel, pe motiv că această instanță nu a fost sesizată în termenul prevăzut de norma procesual-penală, Colegiul statuează, că temeiul de casare invocat de către șeful Direcției generale administrare fiscală Nord a Serviciului Fiscal de Stat, Diacioc Valeriu în recursul ordinar, nu este incident în cauza deferită judecării, deoarece pretențiile invocate în recurs nu au constituit obiect de discuție în instanța de apel.

Totodată, Colegiul penal notează, că instanța de apel a examinat și s-a pronunțat argumentat asupra chestiunii omiterii termenului de declarare a apelului de către șeful Direcției generale administrare fiscală Nord a Serviciului Fiscal de Stat, Neghina Tatiana.

În conformitate cu prevederile art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

La capitolul dat, Colegiul menționează, că instanța de apel a reținut corect starea de fapt, din care rezultă că sentința a fost pronunțată la data de 30.08.2017, în lipsa reprezentantului SFS. Totodată, fiind citat, reprezentantul SFS, Ana Pîrlițanu, acționând în baza procurii nr.106 din 28.07.2017, a fost în ședința de judecată în ordine de apel la 11.10.2017, cunoscând despre sentința contestată în ordine de apel

de către acuzare în privința lui Lungan Boris și Lungan Nina (f.d.214- 215, Vol.VI), depunându-se cerere de apel abia la 21.02.2018.

Cât privește argumentul recurente, precum că Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Nord, nici până în prezent nu a recepționat sentința, cererea de apel fiind înaintată în baza informațiilor plasate pe site-ul instanței, care nu corespunde cerințelor unui document oficial, instanța de recurs reține că, instanța de apel s-a expus întemeiat la acest argument precum că, reprezentantul SFS, Ana Pîrlițanu, acționând în baza procurii nr.106 din 28.07.2017, a fost în ședința de judecată în ordine de apel la 11.10.2017, **cunoscând despre sentința contestată în ordine de apel de către acuzare în privința lui Lungan Boris și Lungan Nina (f.d.214- 215, Vol.VI), depunându-se cerere de apel abia la 21.02.2018**, astfel aceasta urma să-și asume responsabilitatea pentru realizarea dreptului de atac asupra sentinței, urma să dea dovadă de diligență la realizarea dreptului de a ataca hotărârea instanței de judecată, cu care putea să nu fie de acord.

Prevederile alin. (2) și (3) art. 230 Cod de procedură penală stipulează, că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Așadar, în prezenta speță, instanța de apel just a menționat, că cererea de apel a fost depusă abia la 21.02.2018, fiind evident omis termenul de atac, or termenul de apel este un termen procesual legal, durata lui este stabilită exhaustiv prin lege, acesta fiind absolut și având un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Având ca reper considerentele expuse supra, Colegiul penal, conchide că termenul de 15 zile pentru depunerea apelului de către șeful Direcției generale administrare fiscală Nord a Serviciului Fiscal de Stat, Neghina Tatiana, a fost depășit, iar circumstanțele enunțate denotă, că instanța de apel, potrivit părții descriptive a deciziei adoptate, nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, astfel legal și întemeiat a respins apelul șefului Direcției generale administrare fiscală Nord a Serviciului Fiscal de Stat, Neghină Tatiana ca depus peste termen, iar decizia atacată conține motive legale pe care se întemeiază soluția.

Cu referire la recursurile declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Formusatii Andrei și de către administratorul „Marico & Co” SRL, Gorincioi Marian.

La motivele de drept al recursului declarat, se atestă că procurorul invocă temeiurile prevăzute în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței. Administratorul „Marico & Co” SRL, Gorincioi

Marian, indică la temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală și anume instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Însă, în argumentarea recursurilor ordinare declarate la caz, procurorul și administratorul „Marico & Co” SRL, Gorincioi Marian, susțin că decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu remiterea cauzei la rejudecare, dat fiind că instanța nu a apreciat corespunzător probele administrate la dosar, care în opinia lor dovedesc vinovăția lui Lungan B. și Lungan N. în săvârșirea infracțiunilor imputate.

Totodată, administratorul „Marico & Co” SRL, Gorincioi Marian indică faptul că și prima instanță nu a dat o apreciere corectă acțiunilor inculpaților și nu a judecat fondul cauzei conform rigorilor legale.

În partea ce vizează invocarea cazului de casare, prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul menționează că, reieșind din materialele dosarului, prima instanță a încetat procesul penal în privința lui Lungan B. și Lungan N. în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceluiași persoane pentru aceeași faptă de scoatere a lor de sub urmărire penală și de încetare a urmăririi penale. A fost achitat Lungan Boris de învinuirea înaintată în baza art. 251 Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii. În cele din urmă, sentința a fost atacată doar de către acuzator și șefului Direcției generale administrare fiscală Nord a Serviciului Fiscal de Stat, Neghină Tatiana, respectiv administratorul „Marico & Co” SRL, nu a contestat în ordine de apel sentința, astfel criticile precum că prima instanță nu a dat o apreciere corectă acțiunilor inculpaților și nu a judecat fondul cauzei conform rigorilor legale, sunt invocate direct în faza procesuală a recursului, ceea ce contravine prevederilor art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală. Deci, aceste motive invocate de recurent, nu au constituit obiect de discuție în instanța de apel, astfel, nu este în drept să le invoce în recurs.

Astfel, nu pot fi reținute ca pertinente criticile administratorului „Marico & Co” SRL, precum că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, deoarece această instanță urma să se expună doar în privința cererilor de apel declarate de către procuror și șeful Direcției generale administrare fiscală Nord a Serviciului Fiscal de Stat, Neghină Tatiana.

Totodată se atestă că, recurenții invocă temeiul pentru recurs prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței.

În atare situație, Colegiul penal respinge ca nefondate alegațiile recurenților în această parte și reiterează că invocarea unor pretinse erori admise la etapa judecării cauzei de instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora sunt subsecvente.

Verificând hotărârea atacată, Colegiul lărgit apreciază că aceasta cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de art. 6 CEDO.

De asemenea, instanța de recurs în prezenta speță nu acceptă criticile recurenților, precum că hotărârea instanței de apel este un nemotivată, deoarece nu au fost luate în considerație declarațiile părților vătămate și martorilor, ce confirmă vina inculpaților. Tot aici, urmează să se rețină, că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale de achitare, adică așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza dată. Instanța de apel fiind investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută în cauză și a concluzionat că Lungan B. și Lungan N. să fie achitați de sub învinuirea formulată în baza art.190 alin.(5) Cod penal, deoarece fapta acestora nu întrunește elementele infracțiunii, la fel a menținut dispozițiile sentinței cu privire la achitarea lui Lungan B. de sub învinuirea adusă în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal.

Prin urmare, contrar celor invocate de către procuror și administratorul „Marico & Co” SRL, instanța de recurs reține că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, respectiv hotărârea cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la caz, la respingerea apelului declarat de către șeful Direcției generale administrare fiscală Nord a Serviciului Fiscal de Stat, Neghină Tatian și admiterea apelului procurorului.

Pe de altă parte, raportat la criticile procurorului și administratorului „Marico & Co” SRL, Colegiul constată că recurenții nu aduc careva argumente concrete, indicând doar faptul că, probele confirmă vina inculpaților și că nu au fost date apreciere acțiunilor acestora. Mai mult, reieșind din analiza textuală a recursului ordinar declarat de către procuror, se constată că autorul acestuia expune conținutul probelor cercetate de instanțele de fond, după care în cele din urmă conchide că, acestea constituie un ansamblu probator prin care se confirmă vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate. În această ordine de idei, relevante sunt dispozițiile art. 430 pct. (5) Cod de procedură penală, care stipulează că cererea de recurs trebuie să conțină motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate și solicitările recurentului, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 invocate în recurs și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată

în cauza dată, prevedere legală ce nu a fost respectată de către recurenți, deoarece recursurile ordinare declarate de către aceștia nu conține motivele și argumentarea ilegalității hotărârii atacate, neindicând în ce constă problema de drept abordată în prezenta cauză, prin urmare Colegiul penal apreciindu-le ca fiind declarate formal și bazate doar pe descrierea conținutului probelor, ceea ce este inadmisibil.

Elocvent în acest sens, se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblu lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, în speța deferită judecării nu s-a constatat discrepanța între cele reținute de instanțele de fond în vederea achitării inculpaților și conținutul real al probelor sau ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o redă.

De altfel, simplul fapt că pot exista două puncte de vedere distincte cu privire la modul de apreciere a probelor nu este un motiv suficient și plauzibil pentru a dispune rejudecarea unei cauze penale, după cum solicită recurenții.

Deci, Colegiul penal lărgit consemnează că instanța de apel, verificând cele imputate lui Lungan B. și Lungan N., au conchis corect că, în acțiunile inculpaților lipsește latura subiectivă și obiectivă a infracțiunii de escrocherie, neconfirmându-se prin suportul probatoriu propus de acuzare că, intenția inculpaților ar fi fost îndreptată la comiterea escrocheriei și că referitor la învinuirea adusă lui Lungan B. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal, prima instanță corect a statuat că învinuirea pe acest capăt nu și-a găsit confirmarea.

Referitor la temeiurile pentru recurs invocate de administratorului „Marico & Co” SRL și prevăzute la pct. 10), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, Colegiul penal menționează că în prezenta speță aceste temeiuri de casare nu sunt incidente, deoarece în privința inculpaților a fost pronunțată o soluție de achitare de învinuirea comiterii infracțiunilor imputate, deci în această situație acțiunile inculpaților nu au fost încadrate în careva norme penale, respectiv este alogică contestarea încadrării juridice, în cazul în care nu este efectuată o careva încadrare penală a acțiunilor ultimilor, în cauza supusă judecării, sau a verifica pedeapsa aplicată, în cazul în care nu a fost aplicată o pedeapsă. Mai mult ca atât, conținutul recursului nu cuprinde argumente în susținerea acestor temeiuri de casare invocate. Prin urmare, invocarea cazurilor de casare prevăzute de pct. 10), 12) alin. (1) art. 427 Cod penal, în speța dată sunt declarative și nu pot constitui obiect de discuție.

Generalizând cele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit statuează că, soluția instanței de apel privitor la achitarea lui Lungan B. și Lungan N. de sub învinuirea formulată în baza art.190 alin.(5) Cod penal, deoarece fapta acestora nu întrunește elementele infracțiunii, la fel menținerea dispozițiilor sentinței cu privire la achitarea lui Lungan B. de sub învinuirea adusă în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal, este corectă, iar decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, care este legală și motivată, fiind oferite răspunsuri la toate argumentele invocate în apeluri, fiind apreciat just probatoriul administrat, indicate motivele pe care și-a întemeiat hotărârea adoptată, drept urmare toate criticile din recursurile declarate, sunt vădit neîntemeiate, respectiv acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se resping ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, de către șeful Direcției generale administrare fiscală Nord a Serviciului Fiscal de Stat, Diacioc Valeriu și de către administratorul „Marico & Co” SRL, Gorincioi Marian, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 martie 2021, în cauza penală privindu-i pe **Lungan Boris Xxxxx** și **Lungan Nina Xxxxx**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 16 decembrie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Guzun Ion